

Рішення разової спеціалізованої ради ДФ 61.051.116

Про присудження ступеня доктора філософії

27.02.2024

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 61.051.116 Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород (наказ ректора Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» про утворення разової спеціалізованої вченої ради з метою присудження ступеня доктора філософії № 127/01-04 від 26 грудня 2023 року) ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії Литвак Юлії Володимирівні з галузі знань 22 — Охорона здоров'я, за спеціальністю 222 «Медицина» на підставі прилюдного захисту дисертації на тему «Морфологічні особливості підшлункової залози в умовах введення глютамату натрію та після його відміни» 27 лютого 2024 року.

Литвак Юлія Володимирівна 1989 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2013 медичний факультет Ужгородського національного університету, Україна, за спеціальністю лікувальна справа. Здобувачка кафедри акушерства та гінекології медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» з 2017 по 2022 роки. Працює асистентом кафедри анатомії людини та гістології, медичного факультету ДВНЗ «УжНУ», Ужгород, з вересня 2016 року до цього часу.

Дисертацію виконано у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород. За результатами *UniChek* ознак академічного плагіату, самоплагіату виявлено не було (ID файлу: 1015618610 від 27.11.2023р.).

Науковий керівник: Кочмарь Михайло Юрійович, к.мед.н., доцент, завідувач кафедри анатомії людини та гістології медичного факультету ДВНЗ «УжНУ», Україна.

Литвак Юлія Володимирівна має 16 наукових публікацій, з них 4 статті у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus, 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 Патент України на винахід, 7 тез доповідей.

1. Кочмарь МЮ, Литвак ЮВ, Гербут АО. Вплив ожиріння на метаболічні та морфологічні зміни підшлункової залози. Буковинський медичний вісник. 2018;22,4(88):125-130. doi: 10.24061/2413-0737.XXII.4.88.2018.97. (Автор підібрав та проаналізував дані літератури).

2. Нарайко Т, Матешук-Ватсеба Л, Гончарук-Хомын М, Бекесевич А, Литвак Ю. Changes in the Structural Organization of Lymph Nodes and Biochemical Indicators of Blood Due to the Action of Sodium Glutamate. *Journal of International Dental and Medical Research* 2020;13(4):1578-84. ISSN 1309-100X (SCOPUS) (Автор провів експеримент на щурах і проаналізував його результати, підготував статтю).
3. Кочмарь МЮ, Литвак ЮВ, Гецько ОІ., Палапа ВЙ. Морфологічні зміни підшлункової залози у щурів-самців репродуктивного віку після моделювання ожиріння. *Проблеми клінічної педіатрії*. №1-2 (47-48)2020. ISSN1998-6475. doi: 10.24144/1998-6475.2020.47-48.39-46 (Автор провів експеримент на щурах і проаналізував результати та зробив висновки).
4. Литвак ЮВ. Динаміка змін біохімічних показників у щурів під впливом глутамату натрію. *Український журнал медицини, біології та спорту* – 2021 – Том 6, № 5 (33). doi:10.26693/jmbs06.05.095.
5. Litvak YuV, Narayko T, Litvak VV, Foros AI. Morphological peculiarities of the pancreas of male rats after prolonged administration of monosodium glutamate during the recovery period. *Wiadomosci Lekarskie*. 2022;75(12):3102-8. DOI: 10.36740/WLek202212135 (SCOPUS) (Автор провів експеримент на щурах і проаналізував його результати).
6. Mateshuk-Vatseba LR, Holovatskyi AS, Narayko TV, Foros AI, Litvak Yu.V. Changes in the structural organization of lymph nodes during short-term exposure to monosodium glutamate. *Reports of Morphology*. 2022;28(4):34-40. DOI: 10.31393/morphology-journal-2022-28(4)-05 (Автор провів експеримент на щурах і проаналізував його результати).
7. Литвак ЮВ. Токсичний вплив глутамату натрію на підшлункову залозу. *Вістник проблем біології та медицини*. 2023;1:(1):315-324. doi:10.29254/2077-4214-2023-1-168-315-324.
8. Litvak YuV. Evaluation of morphological changes of the pancreas in the conditions of experimental action of sodium glutamate// *Reports of Morphology*.2023-29(2):02:12-17. DOI: 10.31393/morphology-journal-

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. **Небесна Зоя Михайлівна**, офіційний опонент, доктор біологічних наук (спеціальність 14.03.01 – нормальна анатомія), професор, завідувач кафедри гістології та ембріології медичного факультету Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, штатна працівниця, Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України.

Зміст дисертації відповідає темі дослідження і розкриває її суть. Дисертаційна робота написана українською мовою, оформлена згідно існуючих вимог. Оцінюючи дисертаційну роботу Литвак Ю.В. загалом позитивно, слід відмітити деякі недоліки і побажання, які суттєво не впливають на результати дослідження:

1. Перелік умовних скорочень доцільно викласти у алфавітному порядку.
2. У підписах до рисунків світлооптичних та електронномікроскопічних фотографій некоректно застосовувати вираз “фотовідбитки гістологічного препарату” на термін “мікрофотографія” або “електронограма” відповідно.
3. У 3 та 4 розділах для кращого розуміння змін, що представлені на мікрофотографіях доцільно було б зробити більше позначень.
4. У 3 та 4 розділах на діаграмах доцільно було б вказати критерії достовірності.
5. Дисертаційна робота дещо перевантажена даними огляду літератури із загальновідомих питань.
6. У списку використаної літератури зустрічаються окремі застарілі першоджерела, доцільно було б їх не використовувати.
7. У тексті дисертації допущені окремі неточності граматичного, стилістичного, орфографічного характеру.

У процесі рецензування роботи виникло декілька запитань, переважно дискусійного характеру, на які хотілося б почути відповідь дисертантки:

1. Поясніть з чим пов'язана поява клітин в стані апоптозу в ацинусах екзокринної частини підшлункової залози після введення експериментальним тваринам глютамату натрію?
2. Згідно Ваших досліджень, в якій частині підшлункової залози відбуваються більш виражені зміни деструктивного характеру, після введення тваринам глютамату натрію та після його відміни?
3. З чим пов'язане на Вашу думку явище фіброзування паренхіми підшлункової залози у дослідних групах?

Висловлені побажання та зауваження до роботи мають переважно рекомендаційний характер, не зменшують її теоретичного значення та

науково-практичної цінності і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи. Зробила висновок про те, що представлена до розгляду дисертаційна робота Литвак Ю.Є. є завершеною науковою працею, яка розв'язує важливе завдання практичної охорони здоров'я. Підсумувавши, підтримала присудження Локоти Ю.В. ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

2. **Слободян Олександр Миколайович**, офіційний опонент, доктор медичних наук (спеціальність 14.03.01 –нормальна анатомія), професор, завідувач кафедри анатомії, клінічної анатомії та оперативної хірургії Буковинського державного медичного університету, МОЗ України, штатний працівник, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Недоліки та зауваження щодо оформлення і змісту дисертації та реферату. Недоліків, які б суттєво впливали на зміст роботи, а також спотворювали наукові положення, немає.

Є такі зауваження та побажання:

1. Використано термін «досліджувана група» – класично «експериментальна група».
2. Авторка широко використовує термін «гемокапіляр». На мою думку, краще вживати термін «кровоносний капіляр».
3. Недостатньо позначок та некоректний підпис на мікрофотографіях.
4. В тексті посилання на декілька рисунків знаходяться дещо далеко від самого рисунку, а деякі рисунки накладаються один на одиний.
5. У тексті дисертації трапляються поодинокі друкарські і стилістичні помилки.
6. У списку літератури зустрічаються застарілі джерела.

Перелічені зауваження не зменшують цінності роботи і не заважають у вирішенні наукової проблеми. Водночас доцільно, з метою дискусії, розглянути такі питання:

1. Як Ви можете пояснити вплив глутамату натрію, опосередковано чи прямо із розвитком морфологічних змін у підшлунковій залозі?
2. З якою метою проводили відміну після прийому глутамату натрію?
3. Чи досліджували Ви зміни судин за умов дії глутамату натрію? Якщо так то чи були вони специфічними?

Наголосив, що Литвак Ю. В. повністю заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

3. **Дербак Марія Антонівна**, рецензент, доктор медичних наук (спеціальність 14.01.13 - інфекційні хвороби) професор, завідувачка кафедри факультетської терапії медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», штатна працівниця, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Зауваження та недоліки дисертаційної роботи

Під час аналізу змісту роботи та вивчення матеріалів дисертації виявлено поодинокі орфографічні помилки та технічні стилістичні огріхи в формулюваннях, які не носять принципового характеру і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації, а також не знижують її наукової цінності. Основні наукові положення та висновки авторки не підлягають сумніву.

В процесі ознайомлення з роботою до дисертантки в порядку наукової дискусії, виникли деякі запитання, на які хотілося б почути відповіді:

1. Обґрунтуйте будь ласка свій вибір глутамату натрію, як харчової добавки, в основі якої є дія підсилення смаку?
2. Чому вибрали саме таку дозу глутамату натрію?

Наголосила, що Литвак Юлія Володимирівна повністю заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

4. **Петричко Оксана Іванівна**, рецензент, кандидат медичних наук (спеціальність 14.01.30 – анестезіологія та інтенсивна терапія), доцент, доцент кафедри онкології медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», штатна працівниця, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Зауваження до дисертації. У роботі виявлені деякі орфографічні та стилістичні помилки, які жодною мірою не знижують наукової цінності роботи та не впливають на результати дослідження. Висловлені зауваження не носять принциповий характер.

Питання, які виникли при ознайомленні з дисертаційною роботою:

1. Другий розділ «Матеріали та методи дослідження» не висвітлено критерії відбору виключення тварин для декапітації. Чи це був рандомний метод, чи були візуальні ознаки по відборі тварин?

2. Ви зазначили і в доповіді і в дисертації, що Ви вводили глутамат натрію перорально. Це з водою чи з продуктами харчування?

Зробила висновок, що Литвак Юлія Володимирівна заслуговує присудження їй ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

5. **Сірчак Єлизавета Степанівна**, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор медичних наук (спеціальність 14.01.36 – гастроентерологія), професор, завідувачка кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», штатна працівниця, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» дала позитивну оцінку без зауважень та наголосила на тому, що дисертаційна робота є надзвичайно актуальною. Представлені результати інтерпретовані на високому науковому рівні, є достовірними і обґрунтованими. Робота пройшла належну апробацію, результати дослідження опубліковано у міжнародних виданнях, які індексуються науково метричними базами Scopus, українських фахових виданнях, міжнародних та всеукраїнських конференціях, одержано патент України на винахід.

Виникло таке запитання:

Які статистичні методи Ви користували у своєму дослідженні для узагальнення отриманих результатів?

Зробила висновок, що за актуальністю, методологічним підходом, методичним рівнем, обсягом проведених досліджень, теоретичним та науково-практичним значенням дисертаційна робота Литвак Юлії Володимирівни є завершеним науковим дослідженням. Підсумувавши, підтримала присудження Литвак Ю.В. ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Загальна оцінка роботи і висновок.

Дисертація Литвак Юлії Володимирівни на тему: «Морфологічні особливості підшлункової залози в умовах введення глутамату натрію та після його відміни» є самостійною та ґрунтовною науковою працею, яка виконана із дотриманням вимог академічної доброчесності. Представлені в дисертаційній роботі результати є достовірними та обґрунтованими, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, достатньо повно представлені у наукових працях, пройшли належну апробацію на наукових міжнародних та всеукраїнських конференціях, і засвідчують вагомий особистий внесок здобувачки у вирішення актуальних питань сучасної морфології.

Основний зміст дисертаційної роботи спрямований на встановлення морфологічних особливостей структурних компонентів підшлункової залози при дії на неї глутаматом натрію та після його відміни. Результати досліджень, які наведені у дисертаційній роботі, належать автору та є її науковим доробком. Для публікацій, надрукованих у співавторстві, зазначено особистий внесок здобувача. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

здобувача. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Дисертаційна робота «Морфологічні особливості підшлункової залози в умовах введення глутамату натрію та після його відміни» за актуальністю, науковою новизною та практичною цінністю, кількістю та рівнем публікацій, належною апробацією на наукових конференціях повністю відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затверджено Постановою Кабінету Міністрів України « № 44 від 12 січня 2022., а її автор, Литвак Юлія Володимирівна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22– охорона здоров'я, 222 «Медицина»

Результати відкритого голосування:

«За»: 5 членів ради,

«Проти»: 0 членів ради,

«Утрималися»: 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 61.051.116 Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород (наказ №127/01-04 від 26 лютого 2023 року) присуджує Литвак Юлії Володимирівні ступінь доктора філософії з галузі знань 22 — Охорона здоров'я, 222 «Медицина».

Голова разової спеціалізованої
Вченої ради ДФ 61.051.116

Єлизавета СІРЧАК